

Mål C-37/23**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

25 januari 2023

Domstol som begär förhandsavgörande:

Corte suprema di cassazione (Italien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

16 januari 2023

Klagande:

Agenzia delle Entrate

Motpart:

PR

Saken i det nationella målet

Skattenedsättning – Mervärdesskatt – Jordbävningen år 2009 – Skatteåterbetalning på 60 procent

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

- 1 Mot bakgrund av tvisten i det nationella målet, där Agenzia delle Entrate (skattemyndigheten) och en beskattningsbar person ställs mot varandra, önskar den hänskjutande domstolen ex officio få klarhet i huruvida ett nationellt regelverk, som specifikt infördes på grund av den jordbävning som inträffade i regionen Abruzzerna den 6 april 2009, enligt vilket det beviljas en återbetalning på 60 procent av den mervärdesskatt som betalades in under perioden mellan april 2009 och december 2010 är förenligt med principen om skatteneutralitet. Detta regelverk kan innebära en skillnad i behandling som strider mot principen om skatteneutralitet. Vidare angrips beviljandet av denna återbetalning, eftersom det inom ramen för statsstödsärende SA.35083 (2012/NN) – Jordbävningen i

Abruzzerna, har meddelats ett föreläggande om att avbryta utbetalningen av ett stöd som har beviljats olagligt av Italien.

Fråga som har hänskjutits för förhandsavgörande

- 2 ”Utgör de principer som slogs fast i beslutet *Agenzia delle Entrate/Nuova Invincibile srl* (C-82/14, EU:C:2015:510), och i domen av den 17 juli 2008, *kommissionen/Italien* (C-132/06, EU:C:2008:412), hinder för ett nationellt regelverk som det som följer av artikel 33.28 i lag nr 183/2011, enligt vilket beskattningsbara personer som berörts av jordbävningen i regionen Abruzzerna den 6 april 2009 kan erhålla återbetalning på 60 procent av den mervärdesskatt som betalades in under perioden mellan april 2009 och december 2010?”

Anförda unionsbestämmelser

- 3 Artiklarna 2, 206 och 273 samt skäl 45 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 (sjätte mervärdesskattedirektivet), artikel 108.3 FEUF och artikel 11.1 i förordning (EG) nr 659/1999.

Anförda nationella bestämmelser

- 4 I artikel 39 i lagdekret nr 78 av den 31 maj 2010, som, med ändringar, omvandlats till lag nr 122 av den 30 juli 2010, fastställs att fysiska personer med inkomster från näringsverksamhet eller yrkesverksamhet och andra personer än fysiska personer med en omsättning på högst 200 000 euro får uppskov med att betala skatt, däribland mervärdesskatt, till den 20 december 2010, utan rätt till återbetalning av redan inbetald skatt.
- 5 I artikel 33.28 i lag nr 183 av den 12 november 2011 stadgas att indrivning av skatt som uppskjutits enligt nämnda artikel 39 i lagdekret nr 78 av den 31 maj 2010 ska återupptas i form av en avbetalningsplan (i 120 månadsvisa delbetalningar) för att möjliggöra en återhämtning från den nödsituation som uppstod till följd av den jordbävning som drabbade regionen Abruzzerna den 6 april 2009. Vidare ska det utestående beloppet i fråga om varje skatt som var föremål för uppskov, med avdrag för redan gjorda inbetalningar, sänkas till 40 procent.
- 6 Mot bakgrund av dessa bestämmelser har därmed fysiska personer med inkomster från näringsverksamhet och yrkesverksamhet (och andra personer än fysiska personer med en omsättning på högst 200 000 euro) för perioden från den 9 april 2009 till den 20 december 2010 först fått uppskov med att betala skatt, däribland mervärdesskatt, och sedan i form av en avbetalningsplan fått det totala skattebeloppet nedsatt med 60 procent.

- 7 Delvis likartade bestämmelser infördes genom artikel 9.17 i lag nr 289 av den 27 december 2002 med avseende på personer som drabbades av jordbävningen på Sicilien år 1990.

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 8 PR, som är notarius publicus, ansökte om återbetalning av ett belopp på 102 088 euro med avseende på den mervärdesskatt som hade betalats in under perioden mellan april 2009 och december 2010, eftersom mervärdesskatten, för vilken det hade beviljats uppskov med inbetalningen på grund av jordbävningen i Abruzzerna den 6 april 2009, senare hade sänkts till 40 procent av de belopp som skulle betalas i enlighet med artikel 33.28 i lag nr 183 av den 12 november 2011. Agenzia delle Entrate avslog ansökan med motiveringen att denna bestämmelse uteslöt återbetalning av redan inbetalad skatt.
- 9 PR överklagade beslutet om avslag, som Commissione tributaria provinciale (skattedomstolen på provinsnivå) inte biföll eftersom nedsättningen skulle beräknas på de belopp som återstod att betala och inte på redan inbetalda belopp.
- 10 PR överklagade till Commissione tributaria regionale (skattedomstolen på regionnivå) och gjorde gällande att situationen för dem som inte hade betalat in skatten och som hade rätt till en nedsättning av betalningen skulle likställas med situationen för dem som, i stället, efter att ha genomfört betalningarna ansökte om återbetalning av de inbetalda överskjutande beloppen. Detta argument var i linje med den tolkning som Corte di cassazione (Högsta förvaltningsdomstolen) hade gjort av en liknande bestämmelse i artikel 9.17 i lag nr 289 av den 27 december 2002 med avseende på jordbävningen på Sicilien år 1990. Agenzia delle Entrate bestred PR:s argument, eftersom det rörde sig om mervärdesskatt, och yrkade under alla omständigheter att målet skulle vilandeförklaras i avvaktan på Europeiska kommissionens beslut C(2012) 7128 final av den 17 oktober 2012 om att inleda det formella granskningsförfarandet enligt artikel 108 FEUF med föreläggande om att avbryta utbetalningen av statligt stöd som inte var förenligt med unionsrätten.
- 11 Commissione tributaria regionale ändrade domen i första instans, biföll PR:s yrkande och slog fast att beslutet att neka återbetalningen av mervärdesskatt var rättsstridigt. Agenzia delle Entrate har överklagat överrättens dom till Corte suprema di cassazione. PR har inkommit med svarsskrivelse.

Parternas huvudargument

- 12 **Agenzia delle Entrate** har åberopat åsidosättande av artikel 108.3 FEUF och artikel 11.1 i förordning (EG) nr 659/1999, eftersom Commissione tributaria regionale slog fast att en person som bedriver ekonomisk verksamhet – i det aktuella fallet som notarius publicus – har rätt till återbetalning av mervärdesskatt

trots att man inom ramen för statsstödsärende SA.35083 (2012/NN) – Jordbävningen i Abruzzerna har meddelat föreläggandet om att avbryta utbetalningen av ett stöd som har beviljats olagligt av Italien.

- 13 **PR** har gjort gällande att detta argument saknar grund, eftersom Europeiska kommissionens beslut enligt **PR**:s uppfattning inte är tillämpligt i det aktuella fallet där det är fråga om en näringsidkare som bedriver verksamhet i ett lokalt sammanhang.

Anförd praxis från EU-domstolen

- 14 Särskilt relevanta är beslutet av den 15 juli 2015, Agenzia delle Entrate/Nuova Invincibile srl (C-82/14, EU:C:2015:510), och domen av den 17 juli 2008, kommissionen/Italien (C-132/06, EU:C:2008:412), om artiklarna 8 och 9 i lag nr 289/2002.
- 15 I ovannämnda beslut erinrade EU-domstolen om att ”avdragssystemet infördes för att säkerställa mervärdesskattens neutralitet ... detta system har till syfte att säkerställa att den mervärdesskatt som den beskattningsbara personen ska betala eller har betalat inom ramen för all sin ekonomiska verksamhet inte till någon del belastar honom själv. Det gemensamma systemet för mervärdesskatt garanterar följaktligen en fullständig neutralitet i skattebördan för all ekonomisk verksamhet”. Vidare noterade EU-domstolen att ”den åtgärd som har införts genom artikel 9.17 i lag nr 289/2002 för det första inte får till följd att beskattningsbara personer befrias från mervärdesskatt, utan innebär att det är möjligt för vissa beskattningsbara personer att behålla eller uppbära belopp som slutkonsumenterna har betalat och som ska betalas in till skattemyndigheten” och för det andra medför ”en skillnad i behandling som strider mot principen om skatteneutralitet, eftersom det i denna bestämmelse fastställs att vissa däri angivna beskattningsbara personer, i kraft av den däri angivna nedsättningen av den mervärdesskatt som normalt skulle ha betalats, får behålla eller uppbära huvuddelen av det mervärdesskattebelopp som har tagits ut på leverans av varor och tillhandahållande av tjänster, medan andra beskattningsbara personer i Italien ska betala in hela det mervärdesskattebelopp som normalt skulle ha betalats in till skattemyndigheten på grundval av dessa transaktioner”.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 16 Den hänskjutande domstolen påpekar att följande två omständigheter är av betydelse för prövningen av förevarande fall:
- a) Europeiska kommissionens beslut C(2012) 7128 final av den 17 oktober 2012 har antagits under målets gång.
  - b) Ansökan om återbetalning avser mervärdesskatt.

- 17 Vad beträffar den första aspekten betonar den hänskjutande domstolen att oförenligheten mellan unionsrätten och de åtgärder varigenom en medlemsstat avstår från en korrekt tillämpning och/eller uppbörd av mervärdesskatten ska konstateras ex officio oavsett om en part specifikt åberopar det, eftersom effektivitetsprincipen i artikel 10 EG innebär en skyldighet för nationella domstolar att ex officio tillämpa unionsrätten. I det aktuella fallet slog kommissionen i artikel 1 i beslutet av den 14 augusti 2015, C(2015) 5549 final (som nationella domstolar ska genomföra, i förekommande fall även genom att avstå från att tillämpa motstridande bestämmelser) fast att *”stödordningar ... som innebär en nedsättning av skatter och avgifter som ska betalas av företag i områden som drabbats av naturkatastrofer i Italien sedan 1990 som olagligt infördes av Italien i strid med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, är oförenliga med den inre marknaden”*.
- 18 Enligt den hänskjutande domstolen genomför artikel 33.28 i lag nr 183/2011 samma mekanism som infördes genom artikel 9.17 i lag nr 289/2002, eftersom det i den på samma sätt som i den sistnämnda bestämmelsen stadgas att *”[d]et utestående beloppet i fråga om varje skatt eller avgift ... som är föremål för uppskov, med avdrag för redan gjorda inbetalningar, ska sänkas till 40 procent”*. Det beviljas således en nedsättning av de belopp som ska betalas på 60 procent.
- 19 Först och främst verkar förmånen i form av skattenedsättning inte få till följd att beskattningsbara personer befrias från mervärdesskatt, utan innebär att det är möjligt för vissa beskattningsbara personer att behålla eller uppbära belopp som slutkonsumenterna redan har betalat och som ska betalas in till skattemyndigheten. Med andra ord medför bestämmelsen att vissa personer kan få belopp återbetalda som i själva verket redan har betalats av andra, det vill säga slutkonsumenterna, vilka endast har en hypotetisk möjlighet att själva kräva att näringsidkarna ska återbetala de inbetalda beloppen.
- 20 Vidare tycks bestämmelsen medföra en skillnad i behandling som strider direkt mot principen om skatteneutralitet, eftersom den innebär att det är möjligt för vissa beskattningsbara personer att behålla och uppbära en mycket stor del (60 procent) av det mervärdesskattebelopp som har tagits ut på leverans av varor och tillhandahållande av tjänster, till skillnad från andra beskattningsbara personer i Italien som ska betala in hela mervärdesskattebeloppet för samma typ av transaktioner.
- 21 PR har påpekat att den nya bestämmelsen, till skillnad från bestämmelsen från år 2002, inte hindrar Agenzia delle Entrate från att genomföra en riktad skattekontroll, att nedsättningen endast är på 60 procent (jämfört med den på 90 procent enligt bestämmelsen från år 2002) och att det territoriella tillämpningsområdet är mer begränsat, med den följderna att de principer som EU-domstolen slog fast i beslutet i mål Agenzia delle Entrate/Nuova Invincibile srl inte omfattar förevarande fall.

- 22 Den hänskjutande domstolen finner att varken nedsättningen eller den territoriella begränsningen utgör relevanta faktorer, liksom det saknar betydelse att en skattekontroll inte är utesluten, när nedsättningsbeloppens storlek ändå inte påverkas. Nämda bestämmelse tycks därför medföra ett oberättigat åsidosättande av principen om mervärdesskattens neutralitet.
- 23 Eftersom EU-domstolen aldrig specifikt har prövat den aktuella bestämmelsen anser den hänskjutande domstolen att det med beaktande av den ena partens anmärkningar är nödvändigt att be EU-domstolen att ta ställning till frågan huruvida artikel 33.28 i lag nr 183/2011 är förenlig med unionsrätten mot bakgrund av ovannämnda avgöranden.

ARBETS-DOKUMENT